

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी, सुरत

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. ગુજરાતી વિષયનો

અભ્યાસક્રમ

Semester - 5 અને 6

(પ્રત્યેક પ્રશ્નપત્ર ૩ ક્રેડિટનું રહેશે)

વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ

Foundation Course in Gujarati -05

ભાષા - સાહિત્યકૌશલ - ૦૫

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ :- વિદ્યાર્થીઓ નવલકથામાં આલેખાતા સામાજિક સંદર્ભોથી પરિચિત થાય.

	કૃતિ - સમધારા (નવલકથા)
	લેખક - હિમાંશી શેલત
	પ્રકાશક - અરૂણોદય પ્રકાશન અમદાવાદ
એકમ -૧	હિમાંશી શેલતની સર્જક પ્રતિભા તથા વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો.
એકમ -૨	નવલકથાનું કલાસ્વરૂપ અને ગુજરાતીમાં વિકાસ.
એકમ - ૩	‘સમધારા’ ની વિષયસામ્રગી અને ભાષાશૈલી.
એકમ - ૪	‘સમધારા’ ની અભિવ્યક્તિરીતિ. (પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત)

★ સંદર્ભસૂચિ ★

૧.	સમધારા	: હિમાંશી શેલત
૨.	નવલકથા	: પ્રવીણ દરજી
૩.	નવલકથા	: સ્વરૂપ શ્રેણી
૪.	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫.	નવલકથા શિલ્પ અને સ્વરૂપ	: નરેશ વેદ
૬.	નવલકથામાં સમયસંદર્ભ અને સમય સંકલના	: અજય રાવલ
૭.	નવલકથા નિર્દેશ	: રાઘેશ્યામ શર્મા
૮.	ગુજરાતી કથાવિશ્વ- નવલકથા	: બાબુ દાવલપુરા
૯.	ગુજરાતી નવલકથા ફેર વિચારણા	: જશવંત શેખડીવાળા
૧૦.	પુરુષ્કૃત નવલકથા	: સં. ગુણવંત વ્યાસ
૧૧.	ભારતીય નવલકથા	: રમણલાલ જોશી
૧૨.	ગુજરાતી પૌરાણિક નવલકથાઓ	: રાજેશ્વરી પટેલ
૧૩.	અધીત પર્વ-૧	: સં. જે.એમ. ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય

૧૪. માયાલોક સ્વરૂપ ચર્ચા-વિચાર ચર્ચા-કૃતિ ચર્ચા : કનુભાઈ જાની, વિનોદ અધ્વર્યુ

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 011

નિબંધ : સાહિત્યસ્વરૂપ - ૧૧

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના સાહિત્યસ્વરૂપનો પરિચય મેળવે નર્મદકાલીન સમાજ અને સાહિત્યનો પરિચય પામે.

એકમ : ૧ નિબંધનું સ્વરૂપ - વ્યાખ્યા, પ્રકારો તથા લક્ષણો

એકમ : ૨ ગુજરાતી નિબંધની વિકાસરેખા તથા ઊર્મિકાવ્ય - ટૂંકી વાર્તાના સ્વરૂપો સાથેનું સામ્ય - વૈષમ્ય

એકમ : ૩ 'નર્મદના નિબંધો' માં વિષયવૈવિધ્ય તથા સામાજિક સંદર્ભ

એકમ : ૪ 'નર્મદના નિબંધો'ની અભિવ્યક્તિરીતિ

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧. નર્મદના નિબંધો	: સં. રમેશ શુક્લ, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. નર્મદગદ્ય	: સં. રમેશ શુક્લ, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૩. સ્વર્ણિમ ગુજરાતનો સ્વપ્નદષ્ટા	: સં. જગદીશ ગૂર્જર
૪. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ	: સં. જયંત કોઠારી
૫. નિબંધ સ્વરૂપ	: પ્રવીણ દરજી
૬. સાહિત્યસ્વરૂપ શ્રેણી	: સં. સુમન શાહ
૭. નર્મદ શોધ અને સમાલોચન	: રમેશ મ. શુક્લ
૮. નર્મદ વિવેક અને સમાલોચન	: રમેશ મ. શુક્લ
૯. નર્મદ વૃત્તાંત અને સમાલોચન	: રમેશ મ. શુક્લ
૧૦. પ્રેમશૌર્ય અંકિત નર્મદ અને સમાલોચન	: રમેશ મ. શુક્લ
૧૧. ગુજરાતી લલિતનિબંધ સ્વરૂપ અને સમૃદ્ધિ	: વિપુલ પુરોહિત
૧૨. લલિત નિબંધોમાં પ્રકૃતિ નિરૂપણ	: યશોધર મહેતા

૧૩. રચાનવલી

: ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 012

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ૦૧૨

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના ઇતિહાસની પરંપરાનો પરિચય મેળવે.

એકમ : ૧ (અ) મધ્યકાલીન તથા અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ.

(બ) અર્વાચીન સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ : ૨ - પંડિતયુગ :

(અ) સુધારક યુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ

(બ) પંડિતયુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ

એકમ : ૩ - સુધારકયુગ અને પંડિતયુગના મુખ્ય સર્જકો.

(અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (ડ) કાન્ત

એકમ : ૪ - સુધારકયુગ અને પંડિતયુગની મહત્વની કૃતિઓ.

(૧) મિથ્યાભિમાન (૨) ભદ્રંભદ્ર (૩) કલાપીનો કેકારવ (૪) આપણો ધર્મ

(૫) જયાજયંત (૬) મ્હારાં સોનેટ

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 013

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - રાજેન્દ્ર શાહ - ૦૧૩

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થી જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત કવિ રાજેન્દ્ર શાહની સર્જકતાનો પરિચય પામે.

એકમ : ૧ રાજેન્દ્ર શાહના સર્જક વ્યક્તિત્વ ઘડતરનાં પરિબળોનો અભ્યાસ

એકમ : ૨ ગ્રંથકારના સમગ્ર સાહિત્યનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ

એકમ : ૩ 'ધ્વનિ'ની કાવ્યરચનાઓમાં સંવેદનવૈવિધ્ય

એકમ : ૪ 'ધ્વનિ' ની કાવ્યરચનાઓમાં સ્વરૂપ વૈવિધ્ય

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

(૧) 'ધ્વનિ' - રાજેન્દ્ર શાહ

(૨) રાજેન્દ્ર શાહ: અધ્યયનગ્રંથ - સં. નિરંજન ભગત, ધીરુ પરીખ

(૩) 'રાજેન્દ્ર શાહ' : ગ્રંથકાર શ્રેણી

(૪) 'રાજેન્દ્ર નિરંજન યુગની કવિતા' - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૫) કવિતાનો સૌંદર્યલોક - જગદીશ ગૂર્જર

(૬) અનુભાવન - પ્રમોદકુમાર પટેલ

(૭) અનુભાવ - નલિન રાવળ

(૮) ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ-સુરેશ જોષી

(૯) કાવ્ય સંકેતો-રાઘેશ્યામ શર્મા

(૧૦) કાવ્ય-આસ્વાદો-પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 14

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો પેપર - ૧૪

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થી વિવેચનના સિદ્ધાંતોની અનિવાર્ય સમજ પ્રાપ્ત કરે.

એકમ : ૧ કળા અને તેના ઉપાદાન

(અ) કળાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને વિભાવના

(બ) લલિત અને લલિતેતર કળાઓનો પરિચય

(ક) ઉપાદાન સંદર્ભે દૃશ્ય અને શ્રાવ્ય કળાઓની વિશિષ્ટતા

એકમ : ૨

(અ) સાહિત્યની વિભાવના : પૂર્વ તથા પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ.

(બ) વ્યવહારની ભાષા અને સાહિત્યની ભાષા.

એકમ: ૩ કાવ્ય પ્રયોજન

(અ) કાવ્યનાં પ્રયોજનો - પૂર્વ તથા પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ.

(બ) કળા અને નીતિ - વિવિધ વિચારણા.

એકમ : ૪

૧. કાવ્યનું સત્ય અને વ્યવહારનું સત્ય

૨. સમાજ અને સાહિત્ય

૩. કલ્પન અને પ્રતીક

૪. અલંકાર અને છંદ

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧. કથનકળા	: સતીશ વ્યાસ
૨. કલામીમાંસા : સન્નિધાન	: સુમન શાહ
૩. કલાસૌંદર્યશાસ્ત્ર	: સી.વી. મહેતા
૪. છંદ અને અલંકાર	: દક્ષેશ ઠાકર
૫. સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો	: મણિલાલ પટેલ

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 15

ભાષાવિજ્ઞાન - ૧૫

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થી ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન તથા મહત્વ પ્રમાણીને સમાજ, સંસ્કૃતિ, વિજ્ઞાન,

ઈત્યાદિના વિકાસમાં ભાષાનું યોગદાન સમજે.

એકમ - ૧	ભાષાનો સામાન્ય પરિચય ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ અને ભાષાનાં લક્ષણો ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન અને મહત્વ ભાષાનું સમાજ અને સંસ્કૃતિના વિકાસમાં યોગદાન
એકમ - ૨	ભાષા અને વાણી વચ્ચેનો ભેદ ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ - ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક વર્ણનાત્મક
એકમ - ૩	માન્ય ભાષા અને બોલી ભારતની માન્યભાષાઓ ભાષા અને લિપિ ગુજરાતી લિપિ
એકમ - ૪	ઊપશિષ્ટ ભાષા નિષિદ્ધ શબ્દો પારસી કે સાંકેતિક ભાષા ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ (તત્સમ, તદ્ભવ, દેશ્ય, પરપ્રાંતીય, અને વિદેશી)

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧.	ગુજરાતી ભાષાનું બૃહદ્ વ્યાકરણ	: કમળશંકર પ્રા. ત્રિવેદી
૨.	ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ	: હરિવલ્લભ ભાયાણી
૩.	ધ્વનિ સ્વરૂપની વિભાવનાનો વિકાસ	: ભારતી મોદી
૪.	રૂપશાસ્ત્ર એક પરિચય	: ઊર્મિ ઘનશ્યામ દેસાઈ
૫.	શબ્દાર્થચર્યા	: યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૬.	ગુજરાતી વ્યાકરણનાં બસો વર્ષ	: ઊર્મિ ઘનશ્યામ દેસાઈ
૭.	સંસ્કૃતનું ભાષાશાસ્ત્રીય અધ્યયન	: ભોળાશંકર વ્યાસ
૮.	પ્રાકૃત ભાષા	: પ્રબોધ પંડિત

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Elective Course in Gujarati - 016A

ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - 016A

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્ય તથા સમૂહ માધ્યમોનો પરિચય થાય અને કારકિર્દી માટે માધ્યમો સાથે જોડાય.

એકમ : ૧ માધ્યમોની સંસ્કૃતિ

૧.૧. સમૂહ એટલે શું?

૧.૨. પરંપરાગત લોક - માધ્યમો

૧.૩. સમૂહમાધ્યમ અને લોક - માધ્યમ

૧.૪. સમૂહમાધ્યમની વ્યાખ્યા

૧.૫. સમૂહમાધ્યમના વ્યાવર્તક લક્ષણો

૧.૬. સમૂહમાધ્યમનાં પ્રભાવક પરિબલો

એકમ : ૨ સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ

૨.૧. સાહિત્ય પત્રકારત્વ - સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર

૨.૨. પત્રકારત્વની સંજ્ઞા - સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર

એકમ : ૩ ગુજરાતી પત્રકારત્વની ભાષા

૩.૧. સાહિત્યકાર અને પત્રકારનો અભિગમ

૩.૨. પત્રકારત્વમાં ભાષા

૩.૩. સાહિત્યની ભાષા

એકમ : ૪ વર્તમાનપત્રનું અહેવાલ - લેખન

૪.૧. વર્તમાનપત્રમાં કવરસ્ટોરી

૪.૨. વર્તમાનપત્રમાં બ્રેકિંગ ન્યૂઝ

૪.૩. વર્તમાનપત્રમાં ચર્ચાપત્ર

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧. સાહિત્ય અને સમૂહ માધ્યમો	: પ્રીતિ શાહ
૨. સ્વાતંત્રોત્તર ગુજરાતી પત્રકારત્વ	: વિષ્ણુ પંડ્યા
૩. બુંદ-બુંદની સુરત નિરાલી	: રમણ સોની, કિશોર વ્યાસ
૪. નેપથ્યથી પ્રકાશના વર્તુળમાં	: રમણ સોની,
૫. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	: કિશોર વ્યાસ
૬. માધ્યમમીમાંસા	: યાસીન દલાલ
૭. ગુજરાતી વિવચનમાં સંસ્કૃતિ	: જૈમિની શાસ્ત્રી
૮. પ્રખર પત્રકારો	: યાસીન દલાલ

Semester - 5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Elective Course in Gujarati - 16 (B)

(અપઠિત) અન-સીન - 16 (B)

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થી લેખનની તાલીમ મેળવી સર્જનાત્મક લેખન અંગે સમજ થાય.

એકમ : ૧ સર્જનાત્મક લેખન

(અ) સાહિત્ય અને ઈન્ટરનેટ	(બ) સાહિત્યનું સમાજશાસ્ત્ર
(ક) સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો	(ડ) વંચિતોનું સાહિત્ય
(ઈ) ડાયસ્પોરા સાહિત્ય	(ફ) સાહિત્યમાં સંશોધન

એકમ : ૨ ગદ્યખંડનું આકલન

એકમ : ૩ ચાવીરૂપ સંજ્ઞાઓનો પરિચય

(અ) કવિસમય	(બ) પતાકાસ્થાનક	(ક) સાધારણીકરણ
(ડ) વૃત્તિમય ભાવાભાસ	(ઈ) ચમત્કૃતિ	(ફ) પ્રતીયમાન અર્થ

એકમ : ૪ અલંકાર પરિચય

(૧) ઉપમા	(૨) ઉત્પ્રેક્ષા	(૩) અનન્વય	(૪) અપહ્નુતિ
(૫) વ્યાજસ્તુતિ	(૬) વ્યતિરેક	(૭) રૂપક	
(૮) સજ્જવારોપણ	(૯) અતિશયોકિત	(૧૦) દષ્ટાંત	

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧.	સાહિત્ય અને સમાજ	: વિદ્યુત જોષી
૨.	શબ્દસંવિતિ	: ઉર્વી તેવાર
૩.	પન્નાનાયકનું ડાયસ્પોરા સાહિત્ય	: સં. બળવંત જાની
૪.	મધુરાયનું ડાયસ્પોરા સાહિત્ય	: સં. બળવંત જાની
૫.	પ્રીતિસેન ગુપ્તાનું ડાયસ્પોરા સાહિત્ય વિશ્વ	: સં. બળવંત જાની
૬.	આદિલ મન્સૂરીનું ડાયસ્પોરા કાવ્યવિશ્વ	: સં. બળવંત જાની
૭.	સાહિત્ય અને સમૂહ માધ્યમ	: પ્રીતિ શાહ
૮.	સાહિત્ય સંશોધન વિશે	: સુમન શાહ
૯.	સાહિત્ય સંશોધનનાં મૂળતત્ત્વો	: સી.વી. મહેતા
૧૦.	છંદ અને અલંકાર	: દક્ષેશ ઠાકર
૧૧.	પૂર્વાભિમુખે (દિગ્ગીશ મહેતાના વિવેચન લેખો)	: સં. ઉત્પલ પટેલ
૧૨.	સાહિત્યનો આસ્વાદ	: મણિલાલ હ. પટેલ અને વિનોદ જોશી

Semester - 6
 વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
 ટી.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ
Foundation Course in Gujarati - 06
 પ્રત્યાયનકૌશલ - ૦૬

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)
 હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ રોજિંદા વ્યવહારમાં ઉપયોગી અહેવાલો, વેપારપત્ર તથા આર્થિક
 વ્યવહારોમાં અનિવાર્ય સજ્જતા કેળવે.

	અહેવાલ લેખન
એકમ - ૧	- અહેવાલ લેખનનું મહત્ત્વ, અહેવાલ લેખનના વિવિધ પ્રકાર - ધંધાકીય અહેવાલનો પરિચય અને તેના પ્રકાર - વ્યક્તિગત અને સમિતિ અહેવાલના નમૂના
એકમ - ૨	અખબારી અહેવાલની ઉપયોગિતા, એનું માળખું, અખબારી અહેવાલના નમૂના.
એકમ - ૩	બજાર અહેવાલનું માળખું (સંગઠિત બજારોના પરિચય સહિત) બજારમાં તેજ-મંદીનાં કારણો, બજાર અહેવાલના વિવિધ નમૂના.
એકમ - ૪	પ્રશ્નાવલિનો પરિચય, પ્રશ્નાવલિની ઉપયોગિતા, પ્રશ્નાવલિના પ્રશ્નોના પ્રકારનું વૈવિધ્ય, પ્રશ્નાવલિના વિવિધ નમૂના.

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧. અરજી અને પત્રલેખન	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૨. સાહિત્યાયન	: બાબુ દાવલપુરા
૩. અપઠિત	: નીતિન વડગામા
૪. અખબારી ઇતિહાસ	: યાસીન દલાલ

Semester - 6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 017

સાહિત્યસ્વરૂપ - ૦૧૭

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

ટૂંકી વાર્તાનું સ્વરૂપ - ૦૬

હેતુ :- વિદ્યાર્થીઓ ટૂંકી વાર્તાના સ્વરૂપનો પરિચય કરશે વાર્તા આસ્વાદ કરાવતાં શીખશે.

એકમ : ૧ ટૂંકી વાર્તાનું સ્વરૂપ - વ્યાખ્યા તથા લક્ષણો

એકમ : ૨ ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાની વિકાસરેખા તથા એકાંકી - લઘુનવલનાં સ્વરૂપો સાથે સામ્ય - વૈષમ્ય

એકમ : ૩ 'ગૃહપ્રવેશ'માં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ : ૪ 'ગૃહપ્રવેશ' વાર્તાઓમાં રચનારીતિના પ્રયોગો

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧. ગૃહપ્રવેશ	: સુરેશ જોષી
૨. ટૂંકી વાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા	: સં. જયંત કોઠારી
૩. ટૂંકી વાર્તા	: વિજય શાસ્ત્રી
૪. સુરેશ જોષીની વાર્તાસૃષ્ટિ	: જગદીશ ગૂર્જર
૫. સુરેશ જોષીથી સુરેશ જોષી	: સુમન શાહ
૬. ટૂંકીવાર્તા અભ્યાસ અને આસ્વાદ	: બિપીન આશર
૭. ટૂંકીવાર્તા અને બીજા લેખો	: જયંત પાઠક
૮. વાર્તાવિચાર	: રાઘેશ્યામ શર્મા
૯. આધુનિક ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં ઘટનાતત્ત્વનું નિરૂપણ	: જયેશ ભોગાયતા
૧૦. નવી ટૂંકીવાર્તાની કળામીમાંસા	: કિશોર જાદવ
૧૧. ગુજરાતી કથાવિશ્વ-લઘુનવલ	: બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૧૨. સુરેશ જોષી	: ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૧૩. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૪. સ્વરૂપ સન્નિધાન	: સુમન શાહ

Semester - 6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 018

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ૦૧૮

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યનાં ઇતિહાસની પરંપરાનો પરિચય મેળવે.

એકમ : ૧ ગાંધીયુગ

(અ) ગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ) ગાંધીયુગનાં સાહિત્યમાં મહત્વનાં સ્થિત્યંતરો

એકમ : ૨ (અ) અનુગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ) અનુગાંધીયુગનાં સાહિત્યમાં મહત્વનાં સ્થિત્યંતરો

એકમ : ૩ ગાંધીયુગ તથા અનુગાંધીયુગના મહત્વના સર્જકો

૧. ઉમાશંકર જોશી ૨. પન્નાલાલ પટેલ

૩. નિરંજન ભગત ૪. જયંત ખત્રી

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓ :

૧. કિમ્બલ રેવન્સવૂડ(મધુ રાય) ૨. દૂરના એ સૂર (દિગીશ મહેતા)

૩. ટોળું (ઘનશ્યામ દેસાઈ) ૪. લઘરો (લાભશંકર ઠાકર)

૫. તોખાર (સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર)

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧.	સાહિત્યનો ઇતિહાસ	: ગુ.સા.પરિષદ ભાગ - ૫-૬
૨.	આધુનિક કવિતા	: જયંત પાઠક
૩.	રાજેન્દ્ર - નિરંજયયુગની કવિતા	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૪.	આધુનિક કવિતામાં ભાષાકર્મ	: સતીશ વ્યાસ
૫.	આધુનિક ગુજરાતી કવિતા	: ભોળાભાઈ પટેલ
૬.	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	: ધીરુભાઈ ઠાકર
૭.	કાવ્યબાની	: નીતિન મહેતા
૮.	સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી કવિતા	: દક્ષા વ્યાસ
૯.	સાહિત્ય કોશ અર્વાચીન કાળ	: ગુ.સા.પરિષદ
૧૦.	ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો	: સુમન શાહ
૧૧.	સુરેશ જોષથી સત્યજિત શર્મા	: સુમન શાહ
૧૨.	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૩.	કવિતાનો સૌન્દર્યલોક	: જગદીશ ગૂર્જર
૧૪.	મધુરાયનું કથાસાહિત્ય	: સંજય દવે
૧૫.	દિગ્વીશમહેતાની શબ્દસૃષ્ટિ	: ઉત્પલ પટેલ
૧૬.	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૭.	ગાંધીયુગની કવિતામાં દીન પીડિત દર્શન	: હર્ષાબેન ચોવટિયા
૧૮.	ભંગુરતાના ચાર સર્જક પરિમાણ	: પારૂલ રાઠોડ
૧૯.	ગુજરાતી વિવેચનશ્રેણી-ઉમાશંકર જોશી	: સં. શિરીશ પંચાલ
૨૦.	વાર્તાકાર જયંત ખત્રી	: વિનોદ ગાંધી
૨૧.	સિતાંશુ યશશ્ચંદ્રની કવિતા	: ભરત સોલંકી

Semester - 6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 019

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - સુમન શાહ

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ આધુનિક તથા અનુ - આધુનિક સમયના સર્જક સુમન શાહની સર્જકતાનો પરિચય પામે.

- એકમ : ૧ સુમન શાહ : સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળોનો અભ્યાસ
- એકમ : ૨ સુમન શાહ : ગ્રંથકારના સમગ્ર સાહિત્યનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
- એકમ : ૩ 'સુમન શાહની વાર્તાસૃષ્ટિ'માં સંવેદન વૈવિધ્ય (સં. મણિલાલ પટેલ)
- એકમ : ૪ 'સુમન શાહની વાર્તાસૃષ્ટિ'માં રચનારીતિની વિશેષતાઓ

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧.	સુમન શાહની વાર્તાસૃષ્ટિ	: મણિલાલ હ. પટેલ
૨.	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩.	આધુનિક ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તામાં ઘટનાનો વિનિયોગ	: જયેશ ભોગાયતા
૪.	વાચનવ્યાપાર	: જયેશ ભોગાયતા
૫.	સુમન શાહ: વાર્તા-આસ્વાદ સંચય	: જયેશ ભોગાયતા
૬.	વાર્તાવિચાર	: રાધેશ્યામ શર્મા
૭.	સાહોત્તરી ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા	: પારૂલ પ્રસાદ પ્રધાન
૮.	રચનારીતિ	: ભરત પંડ્યા

Semester - 6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 20

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો પેપર - ૨૦

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થી શબ્દની શક્તિઓ તેમજ સર્જન વિવેચનની અનિવાર્ય સમજ પ્રાપ્ત કરે.

એકમ - ૧. શબ્દશક્તિ

(અ) શબ્દની ત્રિવિધ શક્તિઓની વિચારણા

(બ) વક્રોક્તિ વિચાર - પ્રાથમિક પરિચય

એકમ - ૨.

(અ) કાવ્યહેતુ : ભારતીય વિચાર

સર્જકતાના પ્રકારો : ઉત્પાદક, પુનરુત્પાદક અને સૌન્દર્યાત્મક

(Productive, Reproductive and Aesthetic)

(બ) સર્જનપ્રક્રિયા - અનુભૂતિ, અભિવ્યક્તિ અને અવગમનની સંજ્ઞાઓ

સંદર્ભ

એકમ - ૩. વિવેચન એટલે શું?

(અ) વિવેચનની વિભાવના તથા કાર્યક્ષેત્ર

(બ) આસ્વાદ, સમીક્ષા તથા વિવેચનનો ભેદ

(ક) કૃતિનિષ્ઠ વિવેચના

(ડ) પ્રકારનિષ્ઠ વિવેચના

(ઈ) તુલનાત્મક વિવેચના

એકમ - ૪ સાહિત્યિક વાદ

(અ) વાસ્તવવાદ અને અતિવાસ્તવવાદ

(બ) સૌષ્ઠવવાદ અને રંગદર્શિતાવાદ

(ક) ઍબ્સર્ડ

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧.	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	: સતીશ વ્યાસ તથા અન્ય
૨.	સાહિત્ય મીમાંસા	: વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
૩.	ભારતીય સાહિત્ય : વિવેચનના સિદ્ધાંતો	: બહેચરભાઈ પટેલ
૪.	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચનના સીમાસ્તંભો	: બહેચરભાઈ પટેલ
૫.	ગુજરાતી વિવેચન ભા. ૧-૨	: સ. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૬.	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	: અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૭.	સાહિત્યવિવેક	: અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૮.	વિવિધ સાહિત્યિક વાદો	: યશંવત ત્રિવેદી
૯.	આપણું વિવેચન સાહિત્ય	: હીરાબેન પાઠક
૧૦	વિવેચનની ભૂમિકા	: પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧.	ઉપક્રમ	: જયંત કોઠારી
૧૨.	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	: મણિલાલ હ. પટેલ
૧૩.	સાહિત્ય મીમાંસા	: વિષ્ણુપદ ભટ્ટાચાર્ય, અનુ. સરેશ જોશી
૧૪.	કુન્તકનો વક્રોક્તિ વિચાર	: રમેશ મ. શુક્લ
૧૫.	આર્નોલ્ડનો કાવ્યવિચાર	: ભરત મહેતા
૧૬.	ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર	: ગણેશ ત્રંબક દેશપાંડે, અનુ. જશવંતી દવે
૧૭.	અભિનવનો રસવિચાર અને બીજા લેખો	: નગીનદાસ પારેખ
૧૮.	સાર્ત્રનો સાહિત્યવિચાર	: સુમન શાહ
૧૯.	કુન્તકનો વક્રોક્તિજીવિત	: નગીનદાસ પારેખ
૨૦.	વક્રોક્તિજીવિતમ્	: સી.વી. મહેતા

Semester - 6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati - 21

ભાષા-વિજ્ઞાન પેપર - ૨૧

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

એકમ - ૧	ભાષાની પરિવર્તનશીલતા ૧. ધ્વનિ પરિવર્તન- (સમીકરણ, વિષમીકરણ, ધ્વનિલોપ, સ્વરપ્રક્ષેપ, વ્યત્યય, વર્ણાગમ, સાદૃશ્ય) અર્થ પરિવર્તન : અર્થસંકોચ, અર્થવિસ્તાર, અર્થાદેશ
એકમ - ૨	ભારતીય યુરોપથી અપભ્રંશ સુધીનો વિકાસક્રમ અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધીનો વિકાસક્રમ
એકમ - ૩	ગુજરાતીના ઉદ્ભવના વિવિધ તબક્કા ગુજરાત શબ્દની વ્યુત્પત્તિ અને ગુજરાતી ભાષાનું નામકરણ ગુજરાતીની મુખ્ય બોલીઓ- સુરતી, ચરોતરી, સૌરાષ્ટ્રી, ચૌધરી
એકમ - ૪	ગુજરાતીના દ્વિરુક્ત પ્રયોગો પદવિચાર નામ, સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ, સંયુક્ત ક્રિયાપદ, ક્રિયાવિશેષણ, અવ્યય, અને કૃદંત

- સંદર્ભ : ૧. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન: ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૨. ધ્વનિવિચારણા : પિન્કી પંડ્યા
૩. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ: જયંત કોઠારી
૪. ગુજરાતી વ્યાકરણ: ડૉ.યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૫. રૂપશાસ્ત્ર એક પરિચય : ઊર્મિબેન ઘનશ્યામ દેસાઈ
૬. પ્રાકૃત ભાષા : પ્રબોધ પંડિત

Semester - 6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Elective Course in Gujarati - 22 A

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને વર્તમાનપત્રના લેખન-પ્રકાશનનો

વિસ્તૃત પરિચય મળે.

એકમ : ૧ સુધારકયુગનું ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ.

એકમ : ૨ સુધારકયુગના ગુજરાતી વર્તમાનપત્રો.

એકમ : ૩ ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકોનું પ્રદાન અને કાર્ય.

(૧) બુદ્ધિપ્રકાશ (૨) સત્યપ્રકાશ (૩) ગુજરાત શાળાપત્ર

(૪) પ્રસ્થાન (૫) નવજીવન (૬) ગ્રંથ

(૭) વસંત (૮) પ્રિયંવદા (૯) કૌમુદી

(૧૦) જ્ઞાનસુધા (૧૧) પરબ (૧૨) શબ્દસૃષ્ટિ

એકમ : ૪ અખબારી લેખન

૪.૧ દૃશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમોના પત્રકારત્વનો પરિચય

૪.૨ ચર્ચાપત્ર

૪.૩ અહેવાલ - લેખન

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - કિશોર વ્યાસ

૨. સમૂહ - માધ્યમો અને સાહિત્ય - પ્રીતિ શાહ

૩. નેપથ્યેથી પ્રકાશવર્તુળમાં - સં. રમણ સોની
૪. સામાયિકોની સૃષ્ટિ - સં. યાસીન દલાલ
૫. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - કુમારપાળ દેસાઈ
૬. ગુજરાતી પત્રકારત્વ - યાસીન દેસાઈ
૭. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ - અમીતા ઠાકોર
૮. અર્વાચીન ગુજરાતનું રેખાદર્શન - હીરાલાલ પારેખ
૯. ગુજરાતી પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ - ડૉ. રતન માર્શલ
૧૦. મારા પત્રકારત્વનાં સંભારણાં, અનુભવો, વહેણો - સં. યજ્ઞેશ શુક્લ
૧૧. સાહિત્યિક સામાયિકો - પરંપરા અને પ્રભાવ - સં.હસિત મહેતા
૧૨. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી પત્રકારત્વ- વિષ્ણુ પંડયા
૧૩. પ્રખર પત્રકારો-યાસીન દલાલ
૧૪. પ્રકાંડ પત્રકારો-યાસીન દલાલ
૧૫. અખબારી ઇતિહાસ-યાસીન દલાલ
૧૬. માધ્યમમીમાંસા-યાસીન દલાલ

Semester - 6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી.વાય.બી.એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Elective Course in Gujarati - 22B

(અપઠિત) :અન-સીન - 22B

(વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪, ૨૦૧૪-૨૦૧૫ તથા ૨૦૧૫-૨૦૧૬)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ કાવ્યનો યથાર્થ પરિપ્રેક્ષ્યમાં આસ્વાદ - અનુભાવન કરતાં શીખે

તેમજ પ્રતિભા અનુસાર સર્જન કરવા પ્રેરાય.

એકમ : ૧ કવિ-સર્જકોની કેફિયતને આધારે એમની સર્જનપ્રક્રિયાનો પરિચય.

(અ) ઉમાશંકર જોશી (બ) રાજેન્દ્ર શાહ (ક) હરીન્દ્ર દવે

(ડ) ભગવતીકુમાર શર્મા (ઘ) રમેશ પારેખ (ઙ) ચિનુ મોદી

એકમ : ૨ કાવ્યકૃતિનો આસ્વાદ

એકમ : ૩ ચાવીરૂપ સંજ્ઞાઓનો પરિચય.

(અ) પીઠ ઝબકાર (Flash - back) (બ) સન્નિધિકરણ (Juxta position)

(ક) વિરેચન (Catharsis) (ડ) તિરોધાન (ઘ) આકાર (Form)

(ઙ) સૌન્દર્યમૂલક અંતર (Aesthetic Distance)

એકમ : ૪ છંદ - પરિચય

(૧) શિખરિણી (૨) મંદાકાન્તા (૩) હરિણી (૪) પૃથ્વી

(૫) શાર્દૂલવિક્રીડિત (૬) સ્નગ્ધરા (૭) હરિગીત (૮) ઝૂલણા

(૯) મનહર (૧૦) અનુષ્ટુપ

★ સંદર્ભ સૂચિ :-

૧.	ગુજરાતી વિવેચન- ઉમાશંકર જોશી	: સં. શિરીષ પંચાલ
૨.	ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ	: સુરેશ જોષી
૩.	કાવ્યસંકેત	: રાધેશ્યામ શર્મા
૪.	૩૯ કાવ્યાસ્વાદો	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫.	સાહિત્યાયન	: બાબુ દાવલપુરા
૬.	ગુજરાતી લેખન સ્વાધ્યાયન	: બાબુ દાવલપુરા
૭.	છંદ અને અલંકાર	: દક્ષેશ ઠાકર
૮.	સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ	: ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

